

19 Ιανουαρίου, 1993

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΔΩΝΗΣ ΤΣΟΛΑΚΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,
ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ/Ή ΑΝΩΤΕΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥ
ΤΟΥ ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 851/91)

5 *Δημόσιοι Υπάλληλοι — Πειθαρχική διαδικασία — Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος (Ν.1/90) — Άρθρο 82(2) — Πειθαρχικά παραπτώματα — Απαιτείται όπως δοθούν στον υπάλληλο αντίγραφα των μαρτυρικών καταθέσεων — Ουσιώδης τύπος της διαδικασίας — Η διοίκηση δεν μπορεί κάτω από οποιαδήποτε δικαιολογία να καταστρατηγεί την πρόνοια αυτή.*

10 Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση των καθ' ων η αίτηση, με την οποία καταδικάστηκε σε πειθαρχική υπόθεση, με αποτέλεσμα να του επιβληθεί η ποινή της αυστηρής επίπληξης.

15 Ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε ανάμεσα σε άλλα πως η αρμόδια αρχή ενήργησε κατά παράβαση των προνοιών του Άρθρου 82(2) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90), γιατί δεν έδωσε στον αιτητή αντίγραφα των μαρτυρικών καταθέσεων, στερώντας κατά τον τρόπο αυτό στον αιτητή το δικαίωμα να ακουστεί.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

Λόγο ακύρωσης μιας διοικητικής πράξης δε συνιστά κάθε πα-

ράβαση των κανόνων της διαδικασίας, αλλά μόνο των τύπων που κρίνονται σαν ουσιώδεις. Η κρίση για το χαρακτηρισμό ενός τύπου σαν ουσιώδους, ανήκει στο Δικαστή. Σαν κριτήριο για το σχηματισμό της κρίσης αυτής λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη η σημασία την οποία έχει η διαδικαστική ενέργεια για την προστασία του δικαιουμένου, η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος ακρόασης και οι εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης της υπόθεσης. 5

Με το νέο Νόμο (Ν. 1/90) έχει εισαχθεί ειδική πρόνοια περί της παροχής των αντιγράφων των καταθέσεων, που δεν υπήρχε προηγουμένως, προφανώς για να αποκλεισθεί ο καθ' οιονδήποτε τρόπο δυσμενής επηρεασμός του επηρεαζόμενου υπάλληλου στην παρουσίαση της υπόθεσής του, με το να του δίνεται η δυνατότητα να γνωρίζει πλήρως και με κάθε λεπτομέρεια την υπόθεση εναντίον του, για να δυνηθεί να την αντικρούσει. Μια τέτοια εξέλιξη δημιούργησε στον υπάλληλο ένα επιπρόσθετο δικαίωμα να λάβει γνώση της σχηματισθείσας δικογραφίας, πριν από την παροχή ευκαιρίας να ακουστεί και δεν μπορεί να ερμηνευθεί η διάταξη αυτή κατά τον ίδιο τρόπο όπως ερμηνεύθηκε με βάση τον καταργηθέντα Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο (Ν. 33/67), γιατί σε τέτοια περίπτωση αχρηστεύεται ο σκοπός για τον οποίο η διάταξη αυτή εισάχθηκε στο Νόμο. Σε αυτό το νέο πλαίσιο του Νόμου, που κρίνεται ουσιώδες, η διοίκηση έχει υποχρέωση συμμόρφωσης και δεν μπορεί κάτω από οποιαδήποτε δικαιολογία να καταστρατηγήσει την πρόνοια αυτή. 10 15 20

Στην υπό κρίση υπόθεση η διοίκηση δεν ακολούθησε την προνοούμενη από το Νόμο διαδικασία και δεν έδωσε την αναγκαία προστασία στον αιτητή ούτε και την ευκαιρία να πληροφορηθεί το περιεχόμενο των μαρτυρικών καταθέσεων εναντίον του, για να μπορέσει να διορθώσει ή να αντικρούσει τα εναντίον του λεχθέντα. 25 30

Υπό τις περιστάσεις, η παράβαση της διαδικασίας κρίνεται σαν ουσιώδης.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα. 35

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Republic & Another v. "Salamis" Flour Mills Ltd & Others (1986) 3 C.L.R. 812, 40

Sekkides v. Republic (1988) 3 C.L.R. 2136,

Χριστοφή ν. Ε.Δ.Υ. (1989) 3 Α.Α.Δ. 2245.

Προσφυγή.

5 Προσφυγή με την οποία ο αιτητής προσβάλλει την καταδίκη του σε πειθαρχική υπόθεση στην οποία βρέθηκε ένοχος σε δύο πειθαρχικά παραπτώματα και του επιβλήθηκε η ποινή της αυστηρής επίπληξης.

Α.Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

10 Γ. Κυριακίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

15 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ.: Ο αιτητής είναι διορισμένος υπό δοκιμασία στη θέση Βοηθού Καταγραφέα-Τεχνικού Ηλεκτροεγκεφαλογραφημάτων, 2ης Τάξης.

20 Σε πειθαρχική υπόθεση εναντίον του, που εκδικάστηκε συνοπτικά από τον Α. Πατέρα, Ανώτερο Διοικητικό Λειτουργό του Υπουργείου Υγείας, δούντως εξουσιοδοτημένο προς τούτο από τον καθ' ου η αίτηση Υπουργού Υγείας, σαν αρμόδια αρχή, βρέθηκε ένοχος σε δυο πειθαρχικά παραπτώματα και του επιβλήθηκε η ποινή της αυστηρής επίπληξης. Τα παραπτώματα αυτά είναι τα ακόλουθα:

- 25 1. Εγκατάλειψη του τόπου εργασίας χωρίς την άδεια ανωτέρων του, πριν από τη λήξη του χρονικού ωραρίου του Μακάρειου Νοσοκομείου.
- 30 2. Παράλειψη συμμόρφωσης προς οδηγίες που δόθηκαν σ' αυτόν από ανωτέρους του να υπογράφει στο παρουσιολόγιο και να μη τηρεί άλλο παρουσιολόγιο.

35 Εναντίον του αιτητή διατυπώθηκαν και άλλες κατηγορίες πειθαρχικών παραπτωμάτων, πλην όμως ο αιτητής βρέθηκε ένοχος στα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται πιο πάνω. Τούτο καθίσταται πρόδηλο από το Σημείωμα της αρμόδιας Αρχής (Παράρτημα V στην ένσταση), ημερ. 18.7.91, το οποίο έχει ως ακολούθως:

“ΣΗΜΕΙΩΜΑ

40

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Υπουργού Υγείας στο σημ. (2) πήγα στο Μακάρειο Νοσοκομείο σήμερα 18/7/91 και ώρα 11.00 π.μ. και συνάντησα τον κ. Α. Τσολάκη αφού προηγουμένως είχαμε ορίσει συνάντηση τηλεφωνικώς. Στον κ. Τσο-

λάκη εξήγησα ότι σκοπός της συνάντησης μας ήτο η συνοπτική εκδίκαση της υπόθεσης των καταγγελιών εναντίο του αφού βεβαίως του δοθεί η ευκαιρία ν' ακουσθεί. Στον κ. Τσολάκη εξήγησα επίσης ότι εκ πρώτης όψεως οι καταγγελίες εναντίον του δηλ. ότι καθυστερεί στην προσέλευση στην εργασία του, αποχωρεί από την εργασία του προ της λήξης του κανονικού ωραρίου του Μακάρειου Νοσοκομείου και ότι παραλείπει να συμμορφώνεται προς τις οδηγίες των προϊσταμένων του να υπογράφει στο παρουσιολόγιο και να μη τηρεί άλλο παρουσιολόγιο κατά παράβαση του άρθρου 60(2)(δ) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου, αποδεικνύονται βάσει των μαρτυριών και καταθέσεων του Δρς. Α. Διογένους, κας Μ. Ζαχαριάδου και κας Ε. Καραχάννα.

Στον κ. Τσολάκη διευκρίνισα ότι οι καταγγελίες αναφέρονται στην περίοδο 9/90-1/91.

Ακολούθως του έδωσα την ευκαιρία ν' ακουσθεί και μου δήλωσε τα πιο κάτω:

- (α) Δεν υπάγεται στο Μακάρειο Νοσοκομείο. 20
- (β) Υπάρχει επιστολή ότι υπάγεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας (Αρ. Π7502 και ημερ. 27.2.89 από τον Αν. Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας προς αυτό) - αντίγραφο μου δόθηκε και καταχωρείται στο Φακ. αυτό ως Ερ. 21. 25
- (γ) Έχει ειδικό παρουσιολόγιο στο γραφείο του στο οποίο υπογράφει. 30
- (δ) Υπεύθυνη-προϊστάμενή του είναι η Δρ. Μαληκίδου η οποία δεν έχει παράπονο από αυτό.
- (ε) Έχει παράπονο γιατί να μη μονιμοποιηθεί. 35
- (στ) Έχει παράπονο για τη μισθοδοτική κλίμακά του που τη θεωρεί πολύ χαμηλή.

Στις πιο πάνω δηλώσεις του κ. Τσολάκη του ανέφερα ότι αυτές δεν έχουν σχέση με το υπό εξέταση θέμα. Στη συνέχεια δήλωσα στον κ. Τσολάκη ότι επειδή αποδεικνύονται τα πειθαρχικά παραπτώματα που αναφέρονται στο 1 και 5 του Πρώτου Πίνακα του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου Αρ. 40

1/90 του επιβάλλω την ποινή της “αυστηρής επίπληξης” η οποία θα του σταλεί και γραπτώς.

5 Σε σχετική ερώτησή μου προς τον κ. Τσολάκη αυτός μου απάντησε ότι δεν έχει τίποτε να προσθέσει.

A. Πατέρας
Ανώτερος Διοικητικός Λειτουργός
18.7.91”

10

Παρά τη διατύπωση του Σημειώματος, η σχετική επιστολή που στάληκε στον αιτητή ημερ. 18.7.91, παράρτημα VI στην ένσταση, διατυπώνει και άλλα παραπτώματα.

15 Σαν αποτέλεσμα της καταδίκης του, ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή.

20 Οι λόγοι ακυρότητας που προβάλλονται από το δικηγόρο του αιτητή στη γραπτή του αγόρευση, είναι βασικά δυο. Ο πρώτος λόγος αφορά την εισήγηση πως η αρμόδια Αρχή ενεργήσε παράνομα, γιατί δεν έδωσε στον αιτητή αντίγραφα των μαρτυρικών καταθέσεων, όπως προνοεί το άρθρο 82(2) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 1/90) και κατά συνέπεια, του στέρησε το δικαίωμα να ακουστεί. Ο δεύτερος λόγος ακυρότητας

25 αφορά εισήγηση περί πλάνης ή αυθαιρεσίας ή κακής αντίληψης των γεγονότων από μέρος της αρμόδιας Αρχής, δεδομένου ότι αυτή θεώρησε άσχετη την υπεράσπιση του αιτητή, όπως αυτή διατυπώθηκε στο Σημείωμα (Παράρτημα V στην ένσταση), με την υπό εξέταση υπόθεση.

30

Το Άρθρο 82 του Ν. 1/90 έχει ως ακολούθως:

35 “82.-(1) Η αρμόδια αρχή έχει εξουσία να εκδικάζει συνοπτικά οποιαδήποτε πειθαρχικά παραπτώματα που αναγράφονται στο Μέρος I του Πρώτου Πίνακα και να επιβάλλει οποιαδήποτε από τις ποινές οι οποίες αναγράφονται στο Μέρος II του Πίνακα αυτού.

(2).....

(3).....

40

(4) Χωρίς επηρεασμό της γενικής εξουσίας της αρμόδιας αρχής για μεταβίβαση εξουσιών, η αρμόδια αρχή μπορεί να μεταβιβάσει οποιαδήποτε από τις δυνάμει του άρθρου αυτού εξουσίες της στον Προϊστάμενο του οικείου Τμήματος ή σε οποιοδήποτε άλλο ανώτερο λειτουργό ο οποίος πρέπει να εί-

ναι ανώτερου βαθμού από τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο.”

Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρότητας, εισηγήθηκε πως, όπως φαίνεται από το Σημείωμα (Παράρτημα V στην ένσταση), επεξηγήθηκε στον αιτητή επακριβώς η υπόθεση εναντίον του, καθώς και οι καταθέσεις και καταγγελίες που υπήρχαν εις βάρος του. Συνεπώς, δεν επηρεάστηκε με κανένα τρόπο η θέση του αιτητή και είχε την ευκαιρία να υπερασπίσει τον εαυτό του χωρίς επηρεασμό. Επίσης υπέβαλε πως αν θεωρηθεί πως η παράλειψη ήταν παρατυπία, η παρατυπία αυτή δεν ήταν ουσιώδης για να επιφέρει ακυρότητα. 5 10

Η πρόνοια του Άρθρου 82(2) του Ν. 1/90, περί παροχής στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο αντιγράφων των μαρτυρικών καταθέσεων και οποιωνδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων που υπάρχουν, δεν υπάρχει στις πρόνοιες του αντίστοιχου άρθρου 81(2) των Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967-1987, που καταργήθηκαν. Επομένως η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, με βάση τους καταργηθέντες Νόμους, που καθόρισε πως η παράλειψη παροχής των μαρτυρικών καταθέσεων στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο δε θεωρείται ότι επηρεάζει δυσμενώς το δικαίωμα του να ακουστεί, θα πρέπει κατά την άποψή μου, να διαφοροποιηθεί από τη νέα τάξη πραγμάτων που δημιούργησε η αναφερθείσα προσθήκη στο Ν. 1/90. 15 20

Λόγο ακύρωσης μιας διοικητικής πράξης δε συνιστά κάθε παράβαση των κανόνων της διαδικασίας, αλλά μόνον των τύπων που κρίνονται σαν ουσιώδεις. Η κρίση για τον χαρακτηρισμό ενός τύπου σαν ουσιώδους, ανήκει στο Δικαστή. Σαν κριτήριο για το σχηματισμό της κρίσης αυτής λαμβάνεται, μεταξύ άλλων, υπόψη η σημασία την οποία έχει η διαδικαστική ενέργεια για την προστασία του διοικουμένου, η δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος ακρόασης και οι εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης της υπόθεσης. (Βλ. Σπηλιωτοπούλου, Εγχειρίδιον Διοικητικού Δικαίου, 1978, σελ. 155, 403-405, Πορίσματα Νομολογίας του ΣτΕ (1929-1959) σελ. 266, 267, *R & Another v. "Salamis" Flour Mills Ltd & Others* (1986) 3 C.L.R. 812, *Andreas Sekkides v. R.* (1988) 3 C.L.R. 2136, *Odent Contentieux Administratif* (1976-1981), σελ. 1831 και *Δρ. Χρυσόστομος Χριστοφή ν. ΕΑΥ* (1989) 3 Α.Α.Δ. 2245). 30 35

Με το νέο Νόμο έχει εισαχθεί ειδική πρόνοια περί της παροχής των αντιγράφων των καταθέσεων, που δεν υπήρχε προηγουμένως, προφανώς για να αποκλεισθεί ο καθ' οιονδήποτε τρόπο δυσμενής επηρεασμός του επηρεαζόμενου υπάλληλου 40

στην παρουσίαση της υπόθεσής του, με το να του δίνεται η δυνατότητα να γνωρίζει πλήρως και με κάθε λεπτομέρεια την υπόθεση εναντίον του, για να δυνηθεί να την αντικρούσει. Μια τέτοια εξέλιξη δημιούργησε στον υπάλληλο ένα επιπρόσθετο δικαίωμα να λάβει γνώση της σχηματισθείσας δικογραφίας, πριν από την παροχή ευκαιρίας να ακουστεί και δεν μπορεί να ερμηνευθεί η διάταξη αυτή κατά τον ίδιο τρόπο όπως ερμηνεύθηκε με βάση τον καταργηθέντα Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο, γιατί σε τέτοια περίπτωση αχρηστεύεται ο σκοπός για τον οποίο η διάταξη αυτή εισάχθηκε στο Νόμο. Σε αυτό το νέο πλαίσιο του Νόμου που κρίνεται ουσιώδες, η διοίκηση έχει υποχρέωση συμμόρφωσης και δεν μπορεί κάτω από οποιαδήποτε δικαιολογία να καταστρατηγήσει την πρόνοια αυτή.

15 Στην υπό κρίση υπόθεση η διοίκηση δεν ακολούθησε την προνοούμενη από το Νόμο διαδικασία και δεν έδωσε την αναγκαία προστασία στον αιτητή και την ευκαιρία να πληροφορηθεί το περιεχόμενο των μαρτυρικών καταθέσεων εναντίον του, για να μπορέσει να διορθώσει ή να αντικρούσει τα εναντίον του λεχθέντα.

20 Υπό τις περιστάσεις, η παράβαση της διαδικασίας κρίνεται σαν ουσιώδης και κατά συνέπεια, η επίδικη απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί.

25 Έχοντας καταλήξει στο πιο πάνω συμπέρασμα, δε θα εξετάσω τους άλλους λόγους ακυρότητας που υποβλήθηκαν.

Κατά συνέπεια, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη πράξη ακυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

30

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.